

ΔΟΜΕΣ 05 09

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
INTERNATIONAL REVIEW OF ARCHITECTURE

Πολυκατοικίες Ε'
Collective Housing V

ΔΟΜΕΣ 2010

Ελλάδα - Σύγχρονη Αρχιτεκτονική
ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΔΟΣΗ
Contemporary Architecture - Greece
AWARDS EXHIBITION PUBLICATION

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΥΠΟ
Τηλ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Τεύχους
3812

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1805 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 6480

ΛΑΓΚΑΔΑ 7, 153 43 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τεύχος 80 Μάι 05 10€

ΕΚΔΟΤΗΣ
Παναγιώτης Κοσμάς

ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ
Stephan Buerger
Αρχιτέκτων
Δήμητρα Κασιώτα
Αρχιτέκτων, Λέκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών
Γεώργιος Α. Πανέτσος
Αρχιτέκτων, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ
Ιωάννης Πουλιάρakis
Αρχιτέκτων

CREATIVE DIRECTOR
Katrin Alt
Graphic Designer

ART DIRECTOR
Βασίλης Νεάνθης
Graphic Designer

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Όλγα Σιμαιοφορίδου

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
Αλέξανδρος Ζαφειρίου

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ
Αθηνά Χατζή

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
Δημήτρης Αλεξόπουλος
Γιώργος Ζορμπάς
Δημήτρης Κοντοφάκας
Μαίρη Λεκατά

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ανδρέας Μάνεσης
T +30 210 600 1303

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Ιωάννα Νεάνθη

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΒΟΛΗ
Λαγκαδά 7, 153 43 Αγία Παρασκευή

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Σ. Καράγιωργα 31, 153 43 Αγία Παρασκευή
T +30 210 608 5470, +30 210 600 1303
F +30 210 600 6981
E info@domes-architecture.com
www.domes-architecture.com

ΦΙΛΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΜΟΝΤΑΖ, ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ALFA PACK ΕΠΕ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Οκτώριος Βιβλιοδετική ΕΠΕ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ
Συγκρότημα κατοικιών και καταστημάτων στο Μεταξουργείο,
Αθήνα - Ελλάδα
Αρχιτέκτονες Γεωργία Δασκαλάκη, Γιάννης Παπαδόπουλος
Φωτογραφία Χαράλαμπος Λουϊζίδης

PUBLISHER
Panayotis Cosmas

EDITORS
Stephan Buerger
Architect
Dimitra Katsota
Architect, Lecturer, University of Patras
Georgios A. Panetsos
Architect, Associate Professor, University of Patras

ASSISTANT EDITOR
Ioannis Poularakis
Architect

CREATIVE DIRECTOR
Katrin Alt
Graphic Designer

ART DIRECTOR
Vassilis Neanthis
Graphic Designer

PRODUCTION EDITOR
Olga Simaioforidou

TRANSLATIONS
Alexander Zaphiriou

CALENDAR TRANSLATION
Athina Chatzi

ADVERTISING
Dimitris Alexopoulos
Dimitris Kontofakas
Mary Lekatsa
Georgios Zorbas

SUBSCRIPTIONS
Andreas Manessis
T +30 210 600 1303

SECRETARIAT
Ioanna Neanthis

PUBLISHED BY
PROVOLI
7 Langada Str., 153 43 Aghia Paraskevi, GR

OFFICES
31 S. Karaghiorga Str., 153 43 Aghia Paraskevi, GR
T +30 210 608 5470, +30 210 600 1303
F +30 210 600 6981
E info@domes-architecture.com
www.domes-architecture.com

PRINTED AT
ALFA PACK Ltd

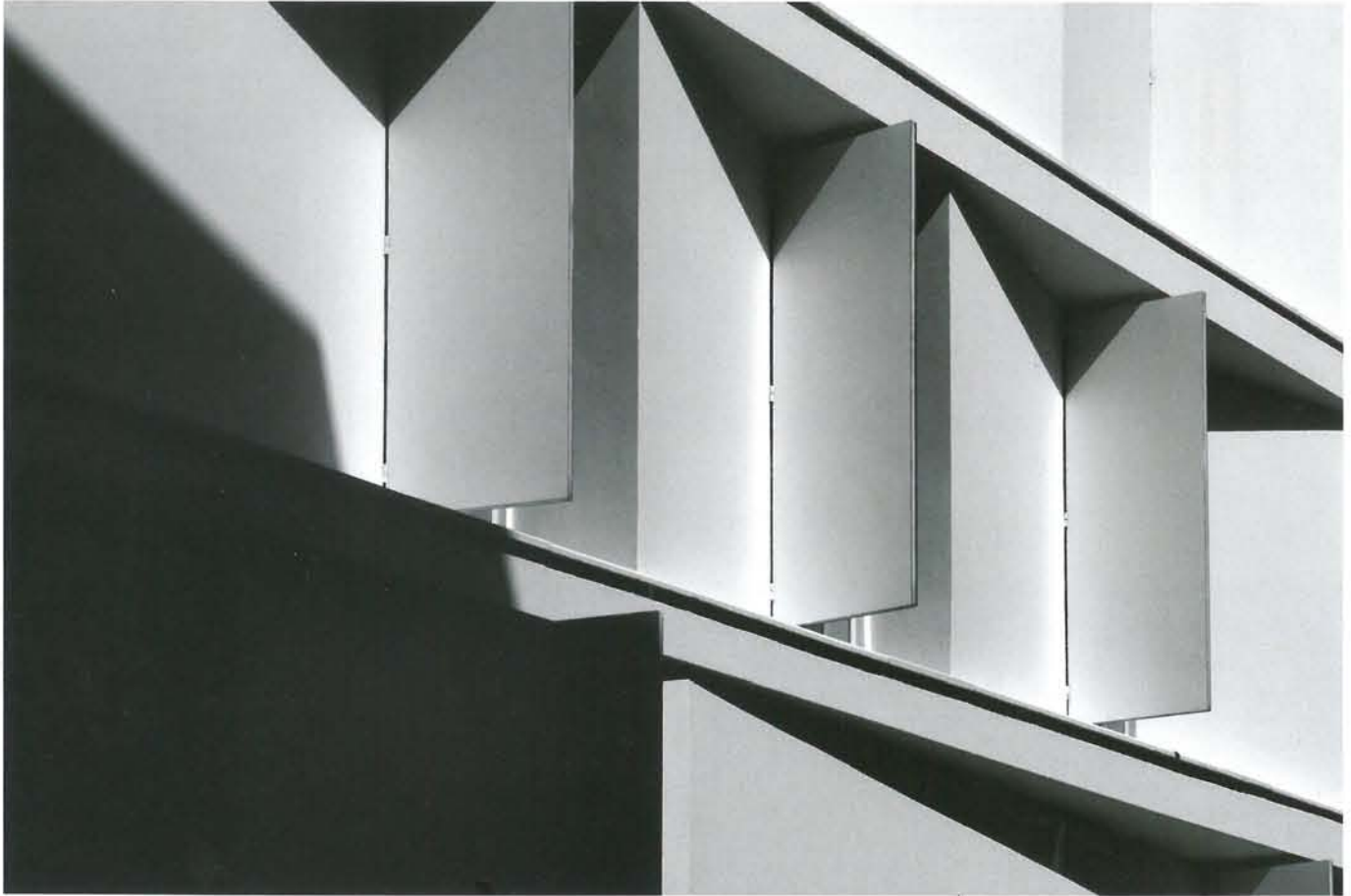
BINDING
Octoratos Vivliodetiki Ltd

COVER
Residential and commercial complex in Metaxourgeion,
Athens - GR
Architects Georgia Daskalaki, Yannis Papadopoulos
Photo by Charalambos Louizides

- 22 **Ημερολόγιο Ιουνίου 2009**
Calendar June 2009
- 50 **Σημείωμα των επιμελητών**
Editorial
- 52 **Μεταξουργείο: μια συζήτηση με αφορμή την αποπεράτωση**
Metaxourgeion: A Conversation upon Completion
- 64 **Συγκρότημα κατοικιών και καταστημάτων στο Μεταξουργείο, Αθήνα - Ελλάδα**
Γεωργία Δασκαλάκη, Γιάννης Παπαδόπουλος
Residential and commercial complex in Metaxourgeion, Athens - GR
Georgia Daskalaki, Yannis Papadopoulos
- 80 **Κατοικία FN, Zagreb - Κροατία**
FN House, Zagreb - HR
Galic - Nop Studio/NOPS
- 88 **Οκτώ 'εγγεγραμμένες' κατοικίες και τρεις αυλές, Κανάρια Νησιά - Ισπανία**
Eight inscribed houses and three courtyards, Canary Islands - ES
Romera y Ruiz Arquitectos
- 96 **Κατοικίες Neumünsterallee, Ζυρίχη - Ελβετία**
Neumünsterallee Residences, Zurich - CH
Gigon/Guyer Architekten, Annette Gigon, Mike Guyer
- 106 **Κατοικίες 'Όρος', Κοπεγχάγη - Δανία**
Mountain Dwellings, Copenhagen - DK
BIG Architects
- 114 **Κτήριο διαμερισμάτων Westerdokseiland, Άμστερνταμ - Ολλανδία**
Westerdokseiland Apartment Building, Amsterdam - NL
MVRDV
- 122 **Ο Κλήων Κραντονέλλης και ο πειραματικός οικισμός του Αγίου Γεωργίου στο Κερατσίνι - Πειραιάς**
Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη
Kleon Krantonellis and the experimental housing development at Aghios Georgios in Keratsini, Piraeus
Maro Kardamitsi-Adami

Οκτώ 'εγγεγραμμένες' κατοικίες και τρεις αυλές, Κανάρια Νησιά - Ισπανία
Eight inscribed houses and three courtyards, Canary Islands - ES

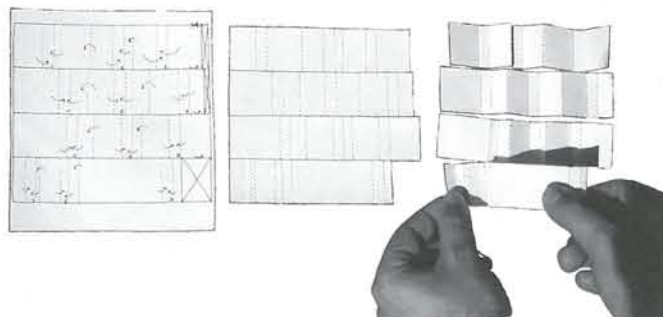

Τοποθεσία Vecindario, Gran Canaria, Κανάρια
Νησιά, Ισπανία
Αρχιτέκτονες Romera y Ruiz Arquitectos
Ομάδα μελέτης Pedro Romera Garcia, Angela Ruiz
Martínez, Jorge Hernandez Fernandez
Στατική μελέτη Romera y Ruiz Arquitectos
Μηχανολογική μελέτη Manuel Hernandez Vera
Ηλεκτρολογική μελέτη CQ Ingenieros y Asociados
Μελέτη τηλεπικοινωνιών Pedro M. Sanchez Montero
Κατασκευή Construcciones Rodriguez Lujan S.L.
Ιδιοκτήτης Canary Islands Housing Institute
Χρόνος διαγωνισμού 2004
Χρόνος μελέτης 2005-2006
Χρόνος κατασκευής 2006-2007

Location Vecindario, Gran Canaria, Canary Islands, ES
Architects Romera y Ruiz Arquitectos
Design Team Pedro Romera Garcia, Angela Ruiz
Martínez, Jorge Hernandez Fernandez
Structural Engineering Romera y Ruiz Arquitectos
Mechanical Engineering Manuel Hernandez Vera
Electrical Engineering CQ Ingenieros y Asociados
Telecommunications Engineering Pedro M. Sanchez
Montero
Construction Construcciones Rodriguez Lujan S.L.
Client Canary Islands Housing Institute
Competition Date 2004
Design Date 2005-2006
Construction Date 2006-2007

Photos pp. 88, 94, 95 by Juan Correa

Photos pp. 91, 92-93 by Jorge Hernandez Fernandez

Οι εγγεγραμμένες κατοικίες θεωρούνται και κτίζονται ως μικρόκοσμος. Ο όρος 'εγγεγραμμένος', ο οποίος είναι δανεισμένος από τη γεωμετρία, μας προκάλεσε στην αναζήτηση νέων ιδιοτήτων. Οι περιορισμοί των ακανόνιστων και τεθλασμένων μεσοτοιχιών, αντί να θεωρηθούν αρνητική ιδιότητα, ανέδειξαν προς εμάς μορφές και μάζες. Προσδόθηκε σε αυτές η ιδιότητα του απεριόριστου, πράγμα που κατέστησε δυνατό τον επ' άπειρο χειρισμό τους στο εσωτερικό.

Ελεγχόμενοι χώροι, όπου το περιέχον και τα περιεχόμενα στοιχεία συνάπτουν διαλόγους, δημιούργησαν μια ακολουθία περιμετρικών χώρων. Αυτοί αρθρώνουν μια διαδρομή που αποκαλύπτει με ηπιότητα τρεις αυλές που φιλτράρουν το φυσικό φως, βάφοντάς το με αποχρώσεις του μπλε, της ώχρας και του πράσινου.

Οι διαγώνιες σχέσεις μεταξύ των κοινόχρηστων χώρων πλαισιώνουν κομμάτια του ουρανού που αερίζονται φυσικά και αγγίζονται ανάλαφρα από το φυσικό φως.

Κάθε στοιχείο παίζει σημαντικό ρόλο. Από τον δημόσιο δρόμο μέχρι το βαθύτερο σημείο του εσωτερικού, κυκλοφορεί κανείς μέσα σε προθαλάμους, αυλές, διαδρόμους, πεζογέφυρες και σχισμές φωτός. Τηλεσκοπικά σπίτια εγγράφονται το ένα μέσα στο άλλο.

Διαμορφώσαμε ένα διάλογο για να επισημοποιήσουμε τις εντάσεις που βρέθηκαν: ανάμεσα στις γραμμές και το πάχος (αυτές που προσφέρονται από την αναντιστοιχία ευθυγραμμίσεων και μεσοτοιχιών), ανάμεσα στις εσωτερικές ματιές και τις εξωτερικές επαφές. Έτσι, καθορίστηκε μια κατακόρυφη ακολουθία τεθλασμένων επιπέδων, όπου οι ολισθήσεις του φωτός και οι σκιές καθίστανται εκφραστικότερες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Η μόνη πρόσοψη προς τον δρόμο μετατρέπεται σε συνεχώς μεταβαλλόμενο παιχνίδι. Απλή σαν origami, διπλώνεται και ξε-διπλώνεται, αποκαλύπτοντας το πάχος. Οι χρήστες, ανάλογα με τις ανάγκες τους ή τις συνήθειές τους, θα διαμορφώσουν την εικόνα προς τον δρόμο σύμφωνα με τις δυνατότητες του παιχνιδιού έτσι όπως έχει ηροταθεί.

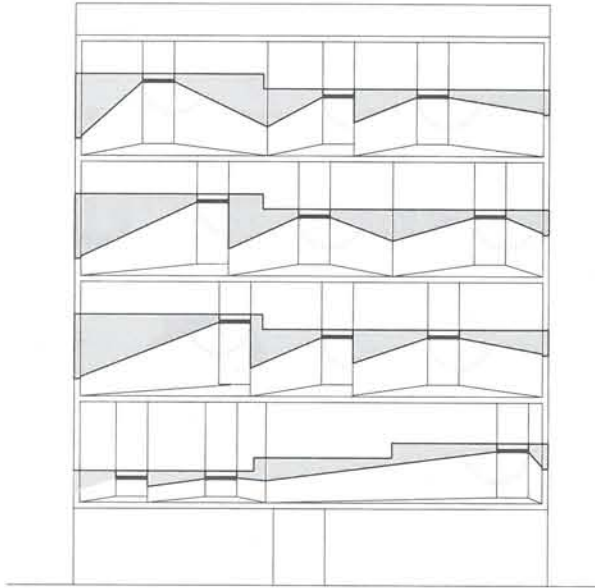
The 'inscribed' houses are thought of and built as a microcosm. The term 'inscribed', borrowed from geometry, induced us to search for new qualities. The confinements of the irregular and broken party walls, far from being perceived as a negative quality, heightened forms and bodies to us. Conferring them the quality of limitless consequently made them infinitely manipulable in the interior.

Controlled spaces where container and contained elements establish dialogues created a sequence of border spaces. These articulated a route that gently unveils three courtyards that filter natural light, dyeing it with shades of blue, ochre and green.

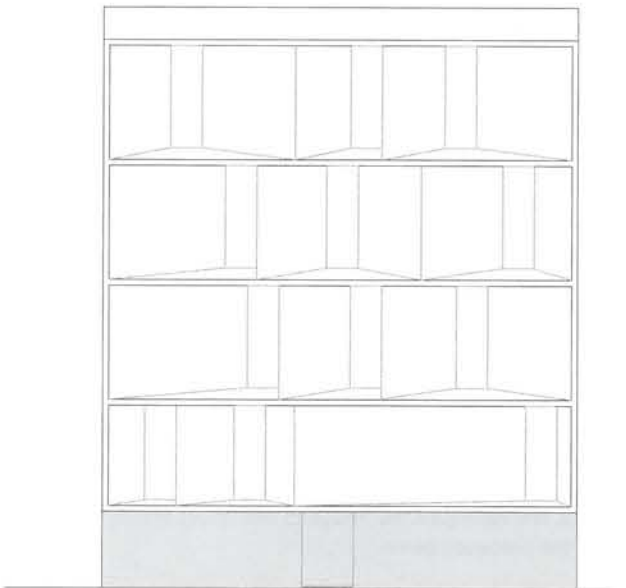
The diagonal relations between the common spaces frame fragments of the sky they are naturally ventilated and brushed with natural light.

Every element plays a significant role. From the public street to the deepest interior, one circulates along vestibules, courtyards, corridors, footbridges and slots of light. Telescopic houses are inscribed one upon the other.

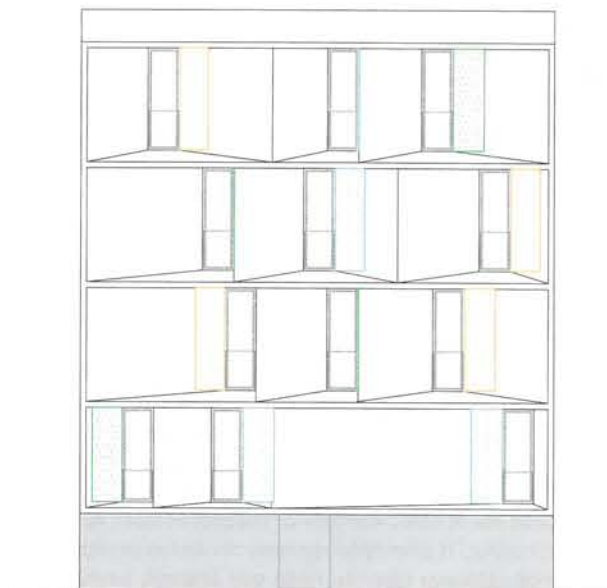
We formulated a dialogue to formalize the found tensions: between lines and thickness (those offered by the mismatch of alignments and party walls); between inner glances and outer tangencies. Thus, a vertical sequence of broken planes is drawn up, where light slides and shadows become more expressive throughout the day. The only street façade becomes an ever changing game. Simple like origami, folding, unfolding, revealing thickness. Users, according to their needs or routines, will configure the image to the street within the possibilities of the proposed game.

Υπέρθεση όψης και κατόψεων
Superimposed Elevation and Plans

Άποψη (κλειστή όψη)
View (Closed façade)

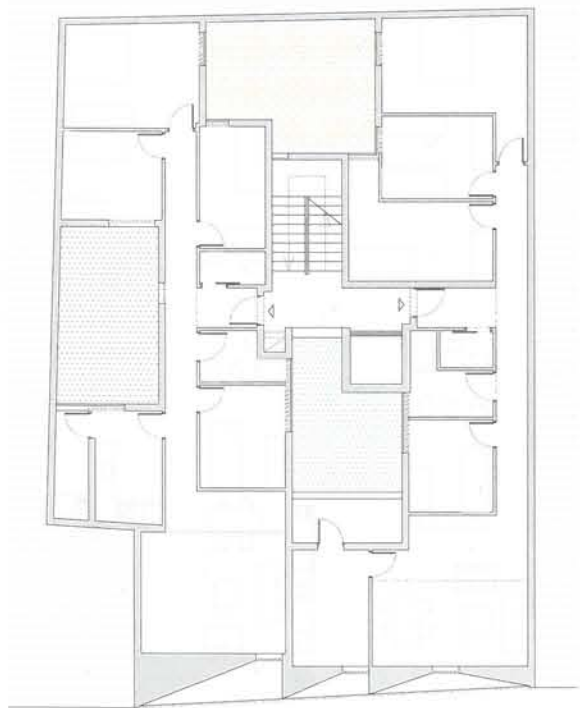
Άποψη (ανοιχτή όψη)
View (Open façade)

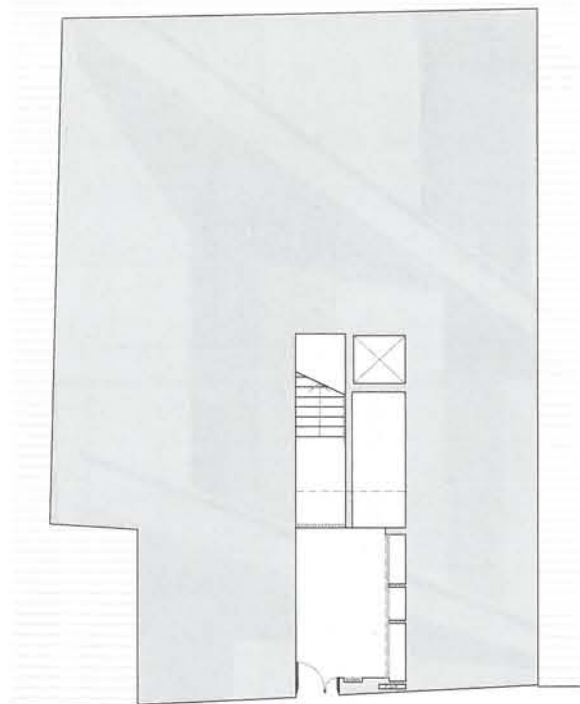

Κάτοψη στάθμης +2, +3, +4
Plan Level +2, +3, +4

Κάτοψη στάθμης ±0
Plan Level ±0

